

A Devecseri Járási Tanács — a termelőszövetkezetek megszilárdításáért

A közösségi gondolkodást erősíteni, a szocialista munkamórárt meggyökereztetni, a közös út akadályait leküzdni, egyszóval a termelőszövetkezeteket erősíteni, szilárdítani — ez minden, a falusi élettel kapcsolatban lévő szerv, intézmény feladata, és hozzátehetjük: legfőbb feladata. Az alábbiakban röviden azt nézzük meg, hogy a Devecseri Járási Tanács mit tesz, hogyan dolgozik a termelőszövetkezetek megszilárdításáért.

Mindenekelőtt talán azt kell elmondani, hogy a járási tanács dolgozóinak érzékeltetését, tudják, hogy munkájukat jórészt az mutatja, hogyan gazdálkodnak a járás termelőszövetkezei. A járási tanács dolgozóinak munkájukat négyötöd részét közvetlenül, vagy közvetve a termelőszövetkezetek ügyeivel töltik.

A devecseri járásban jelenleg 47 termelőszövetkezet működik. Javarással a koratavasszal alakult. A munkaszervezés, a nagyszabású gazdaság vezetésével járó szerteágazó feladatok nagy erőpróbát jelentenek valamennyi termelőszövetkezeti vezető számára. A járási tanács dolgozói szintén naponta felkeresik a termelőszövetkezeteket és tapasztalataikkal közvetlenül is segítik a vezetői munkáját. A közvetlen segítés mellett rendkívül fontosnak tartják, hogy a tsz-ek vezetői megismerjék egymás tapasztalatait is. Népszerűsítjük például a szövetkezetekben azt a bevált gyakorlatot, hogy a brigádvezetők a munka végzetéssel esténként beszámolnak az elnöknek a végzett munkáról, és ez alkalommal már a másnap végzendő feladatokat is megbeszéljük. Jó és eredményes módszer ez.

A tanács dolgozói a tsz látogatások során ösztönözik a termelőszövetkezetek tagjait és vezetőit, hogy tapasztalatcserére látogatás formájában tanuljanak egymástól. Búzás elvtárs, az Egeralja Tsz elnöke, a nagy munkák idején megdöbbenve látta, hogy a brigádvezetők — egyébként igyekvő, szorgalmas emberek — csak állnak tétován, és nem tudnak mit kezdeni a hozzájuk beosztott tsz-tagokkal. Mit tehet ilyenkor az elnök? Nem szitkozódott, hanem azt mondta nekik: menjenek el a nagyalányi Tánács Tsz-be, dolgozzanak ott két napot az ottani brigádvezetők mellett, tanulmányozzák azok munkamódszereit és a tapasztalatokat hasznosítsák saját munkájukban. Így is történt. A tapasztalatcserésnek ez a módja nagyon hasznosnak bizonyult. Eredménye meglátszik az Egeralja Tsz munkájában.

Nagyon jó dolognak tartják a tanács elvtársak, hogy sikerült a járásban felkelteni a tsz-ek vezetői és dolgozóinak között a tanulási, a szakmai kultúra iránti érdeklődést. A kezdet kezdetén sokan hallani sem akartak arról, hogy tanulni kellene. Ma már valószínűleg az okoz gondot a tanács vezetőinek: hogyan tudják a jelentkezőket megfelelő szakanyagokra elküldeni. A helyzet változására csak egy példát. Nagy Ignác jómódú kisgazdai középparaszt nehezen határozta el magát a belépésre. Az utolsó között írta alá a belépési nyilatkozatát. Alig múlt el egy fél év, feltárlt előtte, hogy milyen mérhetetlen perspektívát nyit a földet szerető ember számára a szocialista nagyüzem. Két fiával dolgozik a termelőszövetkezetben. A gyerekek is gyökeret eresztettek, otthon érzik magukat a szövetkezetben. „Fantáziát” látnak benne. Nem vágnak el innen a földről. Azaz dehogynem. Hogy még többet teremjen számukra a kiszőlési föld, hogy gazdagabb legyen a szövetkezet, mind a ketten szakiskolára jelentkeztek.

A termelőszövetkezetek vezetőinek meg kell tanulniuk jó üzletember módjára gazdálkodni. A járási tanács ebben is igyekszik segíteni. Nagyon fontosnak tartják, hogy a tsz-ek minden körülmények között állhassák szavukat, s a tervezett munkaszerződéseket az árvis és más természetű csapás ellenére elvárják. Szorgalmazzák a sertés- és a szarvasmarha hizlalást, és a helyi lehetőséget használva, melléküzemágak létesítését.

Igy nemrégiben a szöci tsz-ben megszervezték a saját erőből történő — igen jól jövedelmező — mészégetést. Az eddigi tapasztalat azt igazolta, hogy érdemes baromfityesztéssel is foglalkozni. A jövő évtől a járás minden termelőszövetkezte megszervezi a baromfityesztést. A tanács dolgozóinak ösztönzésére járás-szerte eleven érdeklődés nyilvánul meg a halastavak létesítése, a vízi-árvízok tenyésztése iránt. Sokhelyütt a méhészet meghonosításával is foglalkoznak.

Ezek mellett nagyon nagy jelentősége van a tsz-ek szempontjából annak a munkának, amit a járási tanács nemrégiben kezdett meg. A nyári eszések idején rendkívül sok gondot és bajt okozott a Torna-patak áradása. A járásban Ajkától Kisberezsnig igen nagy költséggel szabályoztatják a szeszélyes patak útját. A munkát már megkezdtek, és valószínű, végérvényesen elveszik a Torna-patak kiöntési „kedvét.” Nem kisebb jelentőségű, hogy a járás villamosítása ez évben befejeződik. Még két község van hátra, de a közeli hónapokban ide is bevezetik a villanyt. Nagy jelentősége van ennek a tsz-ek gépesítése szempontjából.

A termelőszövetkezeti élettel járó ügyintézési fórumok újak voltak a tagság előtt. Eleinte egyes helyeken a közgyűléseket nem tartották meg rendszeresen, máshol formális volt az összehívásuk, megint máshol még a legegyszerűbb dolgokban sem döntöttek a tsz vezetői, hanem a demokratizmust félreértve, ezeket is közgyűlés elé vitték. Az egyik tsz-ben például adminisztrátor munkábaállításáról volt szó. A vezetőség vitakozott, végül a közgyűlés elé terjesztették a dolgot. Az ilyen és hasonló önállóságról tanúsuló esetek zavarták

a munkarendet, sok időt vettek el, és nem szolgálták a vezetőség tekintélyének erősítését sem. Eppen ezért a járási pártbizottság és a járási tanács megbeszélésre hívta össze a termelőszövetkezetek vezetőit és feladataikról, hatáskörükről alapos tájékoztatást adott. A tsz-ek vezetőinek szervezett tájékoztatók nemcsak ilyen dolgokban adnak eligazítást. A legutóbbi megbeszélésen például a gabona behordásról lévén szó elmondották, hogy tanácsos lenne a gabona behordását onnan kezdeni, ahová majd bihorherjet vetnek, mert itt a vetés ideje. Nem volt hiábavaló ez a tanács sem. A járás termelőszövetkezei így is tettek. A behordás és megfelelő talaj-előkészítés után el is vetették a bihort, és néhol a most kialakított óriási táblákban már szípen zöldell is.

A járási tanács vezetői nagyon pozitív tapasztalatnak értékelik, hogy a járás termelőszövetkezei nem közömbösek egymás munkája iránt. A dabronyi tsz a határozott vezetés nyomán jól dolgozik. Időben végeztek a cépséssel is. Miután befejezték a községben a munkát, egy 18 emberből álló brigád átmélt a szomszédos Kis-özölre és segített ott, hogy mielőbb azok is befejezzék a munkát.

Tovább lehetne még sorolni a példákat, amelyek igazolják, hogy a Devecseri Járási Tanács dolgozói állják a tsz-szervezés idején adott szavukat: nem hagyják magukra a közös gazdálkodás kialakításán dolgozó termelőszövetkezeteket. Szükség is van a segítségére. Egy perccig sem lankadhat ez a munka. Nemcsak eddig, de a jövőben is a tanácsok munkájának legfőbb értékmérője a termelőszövetkezetek fejlesztéséért végzett tevékenység lesz.

Turai Lajos

Tizenöt éve

A rengeteg véráldozattal járó magyarországi felszabadító harc még csak kezdetén volt, de a vérző, pusztulásba sodort ország felett már felkelt a reménység napja. Tizenöt évvel ezelőtt, 1944. szeptember 12-én, újjáalakult a Magyar Kommunista Párt, s ugyanakkor feloszlott a Békepárt, amely addig a kommunista erőket tömörítette. Huszonöt éves rabság után a nemzet szabadságának reményében ezer és ezer hős fiát áldozó kommunista párt megkezdte legális tevékenységét. Huszonöt év! Mennyi lebukás, és mennyi pusztíthatatlan remény! A kommunisták vérukkal írták huszonöt évén át az elnyomott magyarság történetét. És 1944. szeptember 12-én eljött a nagy nap.

A kommunista párt a munkások pártja. A párt visszaadta a munkások hitét és erejét. Az élet mostohájából az élet ura, a gyárak, a bányák ura lett az elnyomott proletár. „Jöjj el, szabadság! Te szülj nekem rendet” — így sóhajtozta, várta a proletár hű fia, József Attila, a rend, a munkásrend eljövételét. És eljött a rend. A munkások követték a pártot, hogy pontot tegyen az úri zsványság végére.

A kommunista párt a dolgozó parasztság pártja is. Az ezeréves per eldőltje. A jövő pártja, amely elvezeti a föld népét a szocialista élet útjára.

A kommunista párt a munkások, parasztszerek, értelmiségiek, a nemzet minden dolgos fiának érdekeit védő párt. Megteremtette a munkásosztály egységét.

Rávezette az ország népét a szocializmus útjára, hazát adott a nem becsültnek, a hontalannak.

Néhány éven át hibák torzították az egyesült párt, az MDP politikáját. De úrrá lettünk hibáinkon, s ugyanakkor leküzdöttük a régi rend bűnös összeesküvését. A Magyar Szocialista Munkáspárt — kommunista párt. Hogy milyen mélyek nálunk a szocializmus, a párt gyökerei, jól mutatják az elmúlt két és fél év sikerei. A kommunista párt ereje nem önmagától van. A dolgozó támogató bizalmának a forrása az, hogy a párt kifejezi minden dolgozó réteg érdekeit.

Most, a kongresszusi előkészületek idején, ismét nemcsak az egyszerű párttagok, hanem az egész dolgozó nép újból és újból hitet tesz a párt, a kommunista vezetést melletti. Nem szavakban, de tettekkel, a hétköznapi munka frontján. Szabad életünk tizenöt esztendeje bebizonyította, hogy a párt mutatta út helyes út, jó és járható út. Ezért köszöntik napjainkban is milliók az ország fejlődésének biztos irányítóját, az illegális ezernyi veszélyt vállaló, és a legalitás szabadságában is becsülettel helytálló kommunista pártot.

Ezen az emlékeztető évfordulón azok felé száll köszönetünk, akik vérezték, harcoltak szabadságunkért. Emlékezésünk akkor lehet csak teljes, ha a tizenöt évvel ezelőtt immár szabadon kibontott vörös lobogó tisztaságát megőrizzük, és iránta érzett ragaszkodó hűségünkről napról napra bizonyosságot teszünk.

Nem szalmát csépelnek!...

Sötétkéruhas, szemüveges fiatalember áll a tábla előtt, krétával a kezében. Rajzol, és közben — akárcsak valami tanár — magyaráz. A táblán elektromos mérőműszer, automata-szelep elektronikus vázlata bontakozik ki, elektromágnessel, megszakító berendezéssel. A muskálival felvirágozott teremben mély figyelemmel hallgatják a széksorokat megtöltő idősebb és fiatalabb emberek; a piros draperiával leterített asztal mögött ülő elnökség tagjai firkésző szemmel latolgatják: vajon jó-e ez a megoldás? A feldíszített terem, a falon függő jelmondatok kölcsönöztek ünnepélyesség feloldódik az izgalom hevében.

Mi ez? — Nyilvános érettségi vizsga? ... Esetleg ismeretterjesztő előadás? — Egyik sem. A Peremartoni Ipari Robbanóanyaggyár lakkgyári tanácstermében vagyunk. A jelenlévők — mérnökök, technikusok, fizikai munkások — egytől egyig újítók;

műszaki fejlesztési ankétot

tartanak. Persze a gyár újítóin műszaki vezetőin kívül jelen vannak a szomszédos ipari létesítmények — a Péti Nitrogénművek, a Papkeszi Chlorchémia, a Füzfői Nitrokémia — képviselői is. Az ankétot az üzemi szakszervezeti bizottság szervezte.

Nem ritkaság manapság, hogy ipari üzemekben az újítók a műszaki fejlesztésről tanácskoznak; nem is akarjuk azt sem mondani, hogy ez a peremartoni ankét (amely a héten zajlott le) valamiképpen kiemelkednek a hasonló összejövetelek sorából: bizonyára rendeztek ennél jobb, sikeresebb ankétot Péten, Füzfőn, vagy talán éppen itt, Peremartonban is.

Az a szemüveges fiatalember — Szabó Sándor technikus — ott a tábla előtt tehát nem „érettségiző”, nem is valami TIT előadó, ha-

trágyára, bányáinknak is egyre több és korszerűbb robbanóanyag-ra lesz szükségük. Ezt a feladatot csak nagymérvű automatizálással lehet megoldani, s e tekintetben a peremartoniak nem támaszkodhatnak csak népgazdaságunk erőforrásaira, saját maguk erejével is hozzá kell járulniuk üzemük korszerűsítéséhez. Ez a sürgető szükségesség teszi aktuálissá, kiemelkedő jelentőségűvé ezt az újítási, műszaki fejlesztési ankétot is.

De mi történt eddig? — Aradi Károly, a szakszervezeti bizottság újítási felelőse beszámolt az újítómozgalom fejlődéséről a legutóbbi egy esztendő alatt. Elmondotta, hogy 1959-ben

82 újítási javaslat

érkezett be; ebből 26-ot már be is vezettek, másik 22 pedig elfogadva bevezetésre vár. (Gazdasági eredmény: 400 000 forint.) Még mindig sok azonban azoknak az elfogadott vagy felül nem bírált javaslatoknak a száma, amelyek az elmúlt évekből várnak elintézésre.

A beszámoló után Vajda Ferenc, az újítási előadó ismertette az újítási feladattervet, illetőleg, hogy a feladatterv egyes pontjait közül melyekre érkeztek be eddig javaslatok, s melyekre nem. Végül a vállalat főtechnológusa, Wolf Ferenc, az újítási feladattervhez kapcsolódva, a vállalat műszaki intézkedési tervét ismertette, majd a három beszámolót vita követte.

A szokásos beszámolók, szokásos napirendi pontok... Láthatja az olvasó, nem valami különlegesen „kimagasló jelentőségű” értekezletre vezetjük el. Egy tény azonban mégis nagy jelentőséget kölcsönöz ennek az értekezletnek. A Peremartoni Ipari Robbanóanyaggyár bizonyos értelemben lemaradt megyénk, sőt népgazdaságunk többi üzemétől is: az elmúlt esztendőben alig történt valami a műszaki fejlesztés érdekében, technológiája korszerűtlenné vált, sok üzembrésében még ma is ugyanolyan elmaradott, korszerűtlen módon és eszközökkel folyik a termelő munka, mint évtizedekkel ezelőtt. Pedig a gyár előtt fejlődésünk következő szakaszában hatalmas feladatok állnak: mezőgazdaságunknak egyre több és jobb minőségű foszformü-

trágyára, bányáinknak is egyre több és korszerűbb robbanóanyag-ra lesz szükségük. Ezt a feladatot csak nagymérvű automatizálással lehet megoldani, s e tekintetben a peremartoniak nem támaszkodhatnak csak népgazdaságunk erőforrásaira, saját maguk erejével is hozzá kell járulniuk üzemük korszerűsítéséhez. Ez a sürgető szükségesség teszi aktuálissá, kiemelkedő jelentőségűvé ezt az újítási, műszaki fejlesztési ankétot is.

De eredménye az ankétnak az is, hogy nemcsak befelé fordulva, öncélúan foglalkoztak magának a mozgalomnak hibáival, eredményeivel, hanem konkrét, műszaki problémákat is felvetettek, amelyeken éppen most török a fejüket. (Ilyen volt például Szabó Sándor technikus cikkünk elején bemutatott hozzászólása is.) A más üzemekből érkezett küldötték hozzászólások ezekhez a javaslatokhoz, problémákhoz (például a vibrátoros cső-tömítéshez), s elmondták az ezzel kapcsolatos tapasztalataikat. Nem szalmát csépeltek az újítók: illő komolysággal,

felszínre kerültek — a hibák.

Az egyik hozzászóló — különben műszaki értelmiségű dolgozó — őszintén elmondta: az újítók joggal nehezményezik, hogy az 1959-es évi újítási feladattervet csak most, az év kilencedik hónapjában ismertetik velük első ízben! Rendkívül súlyos hiba ez, s nemcsak közvetlenül azért, mert a feladatokat nem ismerve, nyilván kevésbé töprenghetnek a megoldáson, de van a mulasztásnak egy másik oldala is. Tudniillik az, hogy okot ad bizonyos elégedetlenségére: a fizikai dolgozók joggal hihetik azt, hogy a feladattervet csak szűkebb körben ismertették, így csak egyeseknek áll módjukban újítani, s ezzel együtt természetesen az újítással járó anyagi előnyöket is élvezni! Az újítási feladatterv kései ismertetése — mondjuk meg nyíltan — ezt a veszélyt is magában hordozza! — De a résztvevők őszintén elmondták a kisebb hibákat is. A vállalat vezetősége nem használja ki azokat az anyagi lehetőségeket (akár az újítási propagandaanyag beszerzésére, akár az elfogadott újítások anyagi áldozatok árán való bevezetésére), amelyeket pedig a törvényes rendelkezések biztosítanak. Rosszul értelmezett tákarékoság ez! A felszólalók egyi-

ke elmondotta, hogy a műszaki könyvtár, amely pedig rendkívül gazdag Peremartonban, hiszen jóformán a huszas évektől kezdődően felöleli a gyár termelésének kérdéseivel foglalkozó szakkönyvek és szakcikkpek tömegeit, nagyon kevesen látogatják az újítók közül. Szóval: őszinte számvetés volt ez az értekezlet; a bátor kritikai és önkritikai szellemből arra lehet következtetni: határkö lesz, az újítómozgalom megélni-külésének első határköve.

De eredménye az ankétnak az is, hogy nemcsak befelé fordulva, öncélúan foglalkoztak magának a mozgalomnak hibáival, eredményeivel, hanem konkrét, műszaki problémákat is felvetettek, amelyeken éppen most török a fejüket. (Ilyen volt például Szabó Sándor technikus cikkünk elején bemutatott hozzászólása is.) A más üzemekből érkezett küldötték hozzászólások ezekhez a javaslatokhoz, problémákhoz (például a vibrátoros cső-tömítéshez), s elmondták az ezzel kapcsolatos tapasztalataikat. Nem szalmát csépeltek az újítók: illő komolysággal,

felelőségük tudatában tanácskoztak

a műszaki fejlesztés egészéről és részleteiről egyaránt.

Az egész értekezleten az a hangulat áradt szét, amelyet végül Kiss László elvtárs, a szakszervezetek megyei tanácsának titkára mondott:

— Egész szocialista rendünk elvén, aki nem érdeklődik az új iránt, vagy nem igyekszik azt saját erejéhez mérten a maga helyén előmozdítani!

Ök — az értekezlet résztvevői — előmozdították... (KONCZA)